

Politechnika Białostocka
Wydział Elektryczny
Katedra Elektrotechniki, Energoelektroniki i Elektroenergetyki

Instrukcja
do pracowni specjalistycznej z przedmiotu

Podstawy informatyki

Kod przedmiotu: **EKS1C1007**

(studia stacjonarne)

MATLAB CZ. 3 TWORZENIE WYKRESÓW FUNKCJI

Numer ćwiczenia

PINF13

Autor:
dr inż. Jarosław Forenc

Białystok 2023

Spis treści

1. Opis stanowiska	3
1.1. Stosowana aparatura	3
1.2. Oprogramowanie.....	3
2. Wstęp teoretyczny	3
2.1. Tworzenie i usuwanie okien graficznych.....	3
2.2. Grafika dwuwymiarowa (2D)	5
2.3. Grafika trójwymiarowa (3D).....	14
3. Przebieg ćwiczenia.....	19
4. Literatura.....	20
5. Pytania kontrolne	21
6. Wymagania BHP	21

Materiały dydaktyczne przeznaczone dla studentów Wydziału Elektrycznego PB.

© Wydział Elektryczny, Politechnika Białostocka, 2023 (wersja 2.0)

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej publikacji nie może być kopiowana i odtwarzana w jakiegokolwiek formie i przy użyciu jakichkolwiek środków bez zgody posiadacza praw autorskich.

1. Opis stanowiska

1.1. Stosowana aparatura

Podczas zajęć wykorzystywany jest komputer klasy PC z systemem operacyjnym Microsoft Windows 10/11.

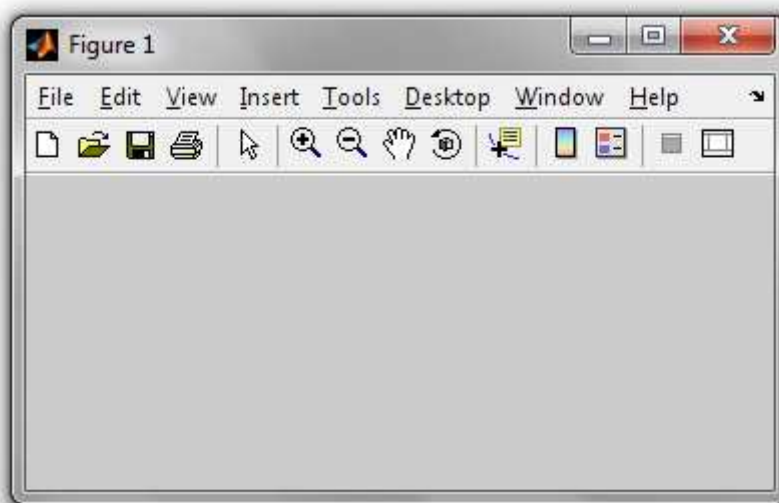
1.2. Oprogramowanie

Na komputerach zainstalowane jest środowisko Matlab R2007b w wersji 7.5.0.342 (classroom license) lub nowszej.

2. Wstęp teoretyczny

2.1. Tworzenie i usuwanie okien graficznych

Grafika w Matlabie wyświetlana jest w **oknach graficznych**. Jednocześnie może być otwartych kilka okien graficznych, ale tylko jedno z nich jest oknem **aktywnym** (czyli takim, w którym wyświetlane są wyniki działania funkcji graficznych). Jeśli żadne okno graficzne nie jest otwarte, to funkcje graficzne automatycznie tworzą nowe okno. Każde okno graficzne ma unikalny numer wyświetlany w jego nagłówku, np. **Figure 1**, **Figure 2**.

Rys. 1. Okno graficzne

Do obsługi okien graficznych stosowane są poniższe funkcje.

figure	tworzy nowe okno graficzne
figure (n)	tworzy nowe okno graficzne o numerze n (jeśli okno o tym numerze już istnieje, to staje się aktywnym)
close	zamyka aktywne okno graficzne
close (n)	zamyka okno graficzne o numerze n
close all	zamyka wszystkie okna graficzne
clf	czyści zawartość aktywnego okna graficznego

Wyświetlenie w tym samym oknie nowego wykresu powoduje usunięcie poprzedniego. Ustawienie to można zmienić poleceniem **hold**.

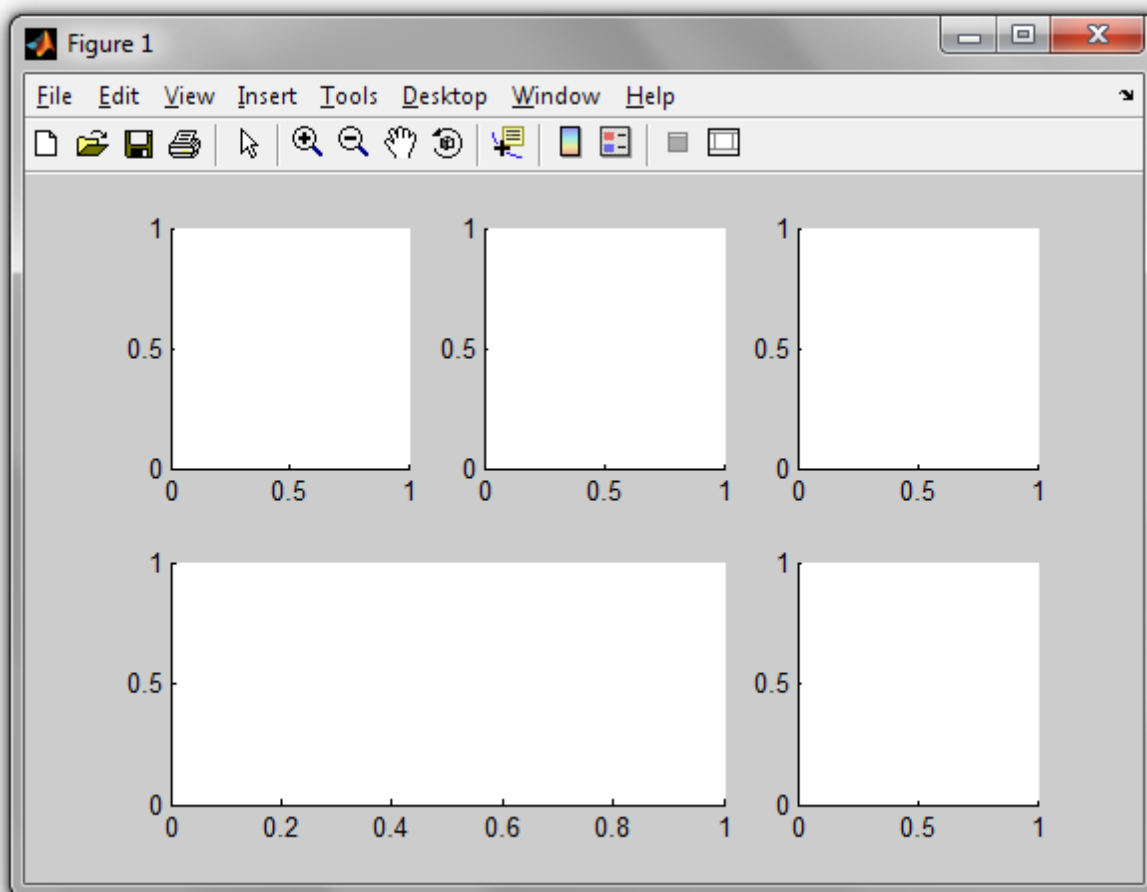
hold on/off	włącza/wyłącza tryb zachowania zawartości okna graficznego
--------------------	--

Jedno okno graficzne można podzielić funkcją **subplot** na kilka części i odwoływać się oddzielnie do każdej z nich.

subplot (n, m, p)	dzieli okno graficzne na mniejsze prostokątne okienka umieszczając je w n -wierszach i m -kolumnach, p - numer aktywnego okienka, w każdym okienku można umieścić odrębny wykres; każde okienko ma własne osie liczbowe; okna graficzne są numerowane od lewej do prawej, wierszami od góry do dołu; funkcja ta służy także do przełączania się pomiędzy wykresami w podzielonym oknie graficznym
--------------------------	--

Jeśli trzeci parametr funkcji **subplot** jest wektorem, to okienka o numerach stanowiących jego elementy łączone są w jedno, większe okno. Sytuację taką pokazuje poniższy przykład.

```
>> subplot(2,3,1)
>> subplot(2,3,2)
>> subplot(2,3,3)
>> subplot(2,3,[4 5])
>> subplot(2,3,6)
```


Rys. 2. Podział okna graficznego na mniejsze okienka

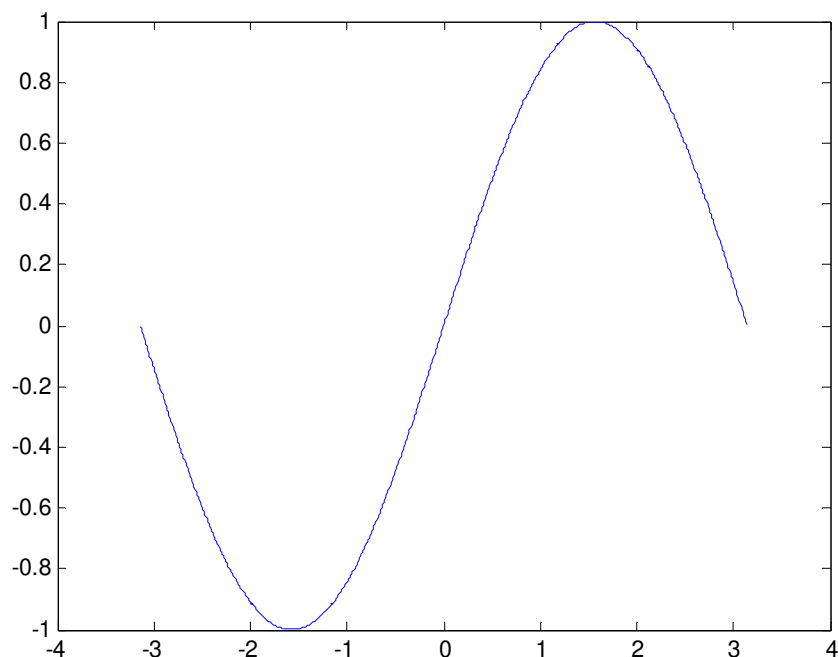
2.2. Grafika dwuwymiarowa (2D)

Do wyświetlania grafiki dwuwymiarowej (krzywych) służy funkcja **plot**. W zależności od liczby argumentów wywołanie funkcji może mieć różną postać.

plot (x, y)	rysuje wykres $y = f(x)$, wektory x i y powinny mieć taką samą długość
plot (y)	rysuje wykres elementów wektora y , przyjmując za x kolejne liczby całkowite począwszy od 1
plot (x, y, s)	rysuje wykres $y = f(x)$ z określeniem sposobu rysowania linii

Poniższy przykład pokazuje sposób narysowania wykresu funkcji **sin(x)**.

```
>> x = -pi:0.01:pi;
>> y1 = sin(x);
>> plot(x, y1)
```


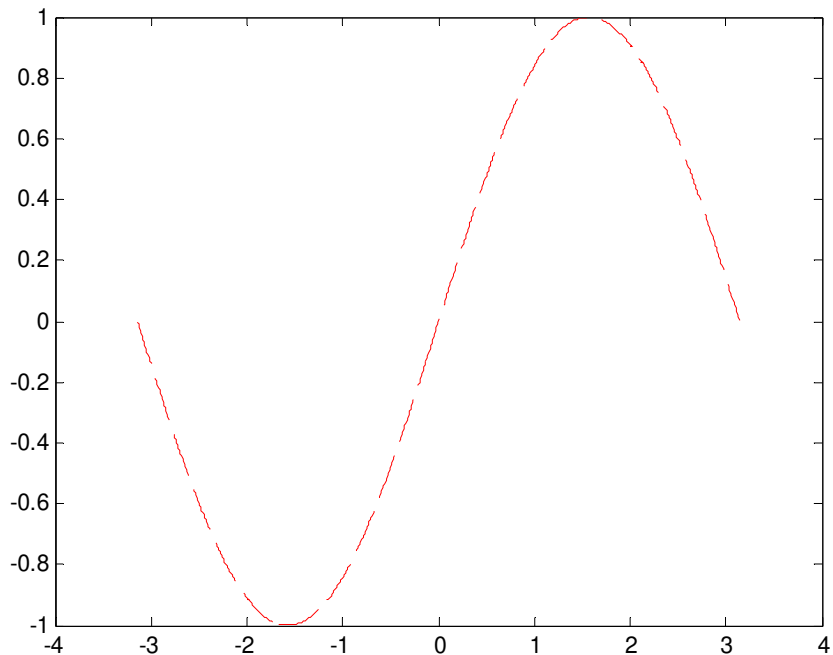
Rys. 3. Wykres funkcji $\sin(x)$

Domyślnie wykres funkcji rysowany jest linią ciągłą w niebieskim kolorze. Do zmiany sposobu rysowania linii służy argument **s** funkcji **plot**. Jest to łańcuch znaków pozwalający określić: rodzaj linii, jej kolor oraz oznaczenie punktów. Możliwe wartości zestawiono w poniższej tabeli.

Znak	Rodzaj linii	Znak	Kolor linii	Znak	Oznaczenie punktów
-	ciągła (domyślna)	y	żółty	+	krzyżyk
--	kreskowana	m	karmazynowy	*	gwiazdka
:	kropkowana	c	turkusowy	.	kropka
-.	kreska-kropka	r	czerwony	o	kółko
		g	zielony	x	iks
		b	niebieski	s	kwadrat
		w	biały	d	romb
		k	czarny	p	gwiazdka pięcioramienna
				h	gwiazdka sześcioramienna
				v	trójkąt skierowany do dołu
				^	trójkąt skierowany do góry
				<	trójkąt skierowany w lewo
				>	trójkąt skierowany w prawo

Narysowanie tego samego wykresu linią kreskowaną w czerwonym kolorze będzie miało postać:

```
>> x = -pi:0.01:pi;  
>> y1 = sin(x);  
>> plot(x,y1, '--r')
```


Rys. 4. Wykres funkcji $\sin(x)$ ze zmianą sposobu rysowania linii

W jednym oknie graficznym może być umieszczonych wiele wykresów. W takim przypadku dane do wykonania tych wykresów podaje się w jednej funkcji **plot**:

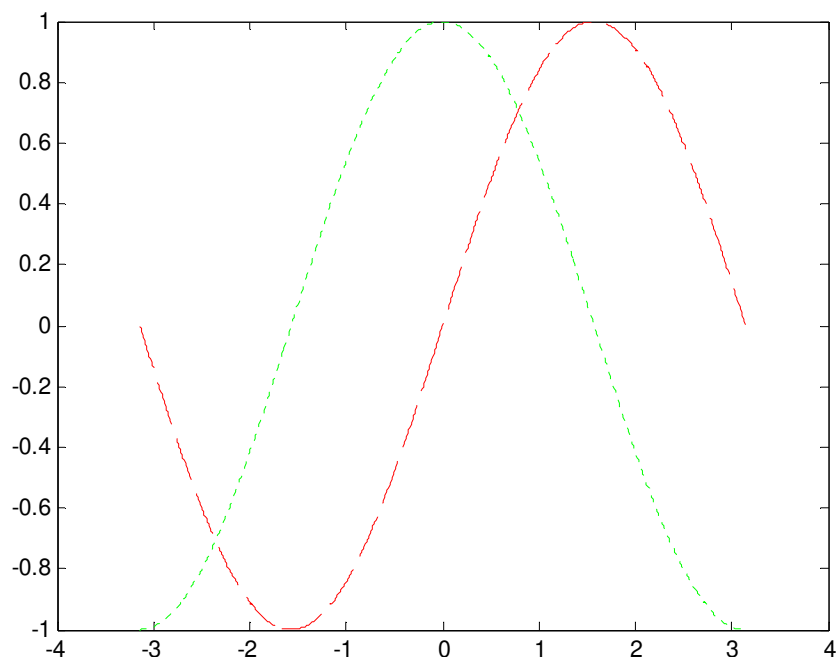
```
plot(x1,y1,x2,y2,...)
```

Dla każdego wykresu można podać oddzielnie sposób rysowania linii:

```
plot(x1,y1,s1,x2,y2,s2,...)
```

Poniższy przykład pokazuje sposób narysowania wykresów funkcji $\sin(x)$ oraz $\cos(x)$ w jednym oknie graficznym.

```
>> x = -pi:0.01:pi;  
>> y1 = sin(x);  
>> y2 = cos(x);  
>> plot(x,y1, '--r', x,y2, ':g')
```


Rys. 5. Wykresy funkcji **sin(x)** oraz **cos(x)** w jednym oknie graficznym

Na wykresach można umieszczać dodatkowe teksty stanowiące tytuł wykresu, oznaczenia osi, czy też legendę. Odpowiednie funkcje zebrano w poniższej tabeli.

xlabel (tekst)	wyświetla tekst opisujący oś x aktywnego wykresu
ylabel (tekst)	wyświetla tekst opisujący oś y aktywnego wykresu
title (tekst)	wyświetla tekst jako tytuł aktywnego wykresu
text (x, y, tekst)	wyświetla łańcuch znaków tekst w miejscu określonym przez współrzędne x i y , przy czym współrzędne odnoszą się do wartości na aktywnym wykresie
legend (s1, s2, ...)	wyświetla legendę, s1 - opis pierwszego wykresu, s2 - opis drugiego wykresu, itd.
grid on/off	włącza/wyłącza wyświetlanie na wykresie pomocniczej siatki

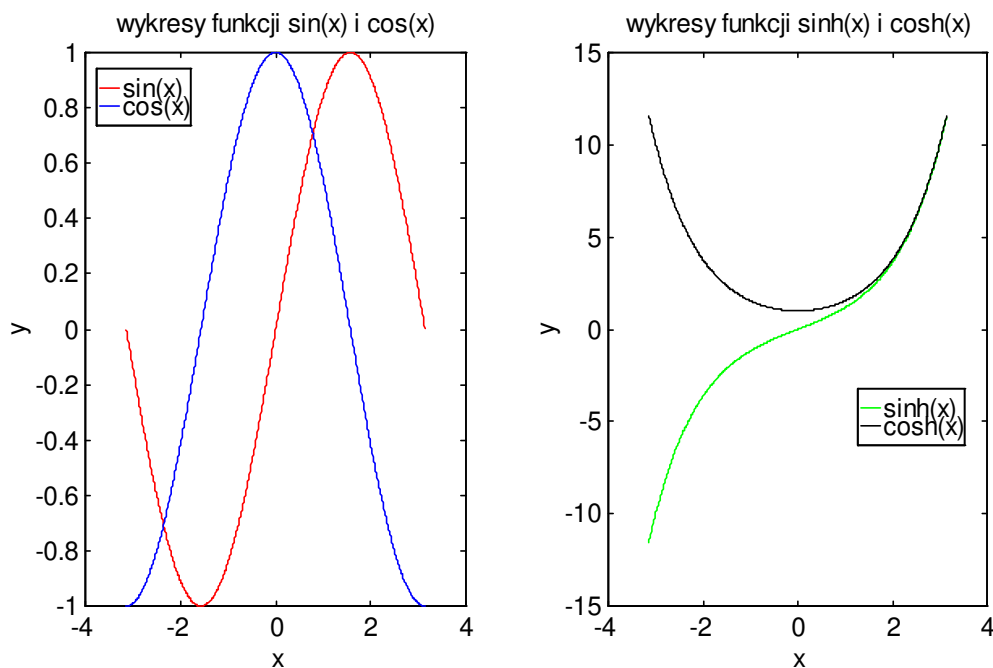
Zastosowanie przedstawionych powyżej funkcji do tworzenia wykresów zawierających grafikę dwuwymiarową oraz do ich opisywania pokazuje poniższy przykład.


```

>> x = -pi:0.01:pi;
>> y1 = sin(x);
>> y2 = cos(x);
>> y3 = sinh(x);
>> y4 = cosh(x);
>> subplot(1,2,1);
>> plot(x,y1,'-r',x,y2,':b');
>> xlabel('x');
>> ylabel('y');
>> legend('sin(x)', 'cos(x)');
>> title('wykresy funkcji sin(x) i cos(x)');
>> subplot(1,2,2);
>> plot(x,y3,'--g',x,y4,'-.k');
>> xlabel('x');
>> ylabel('y');
>> legend('sinh(x)', 'cosh(x)');
>> title('wykresy funkcji sinh(x) i cosh(x)');

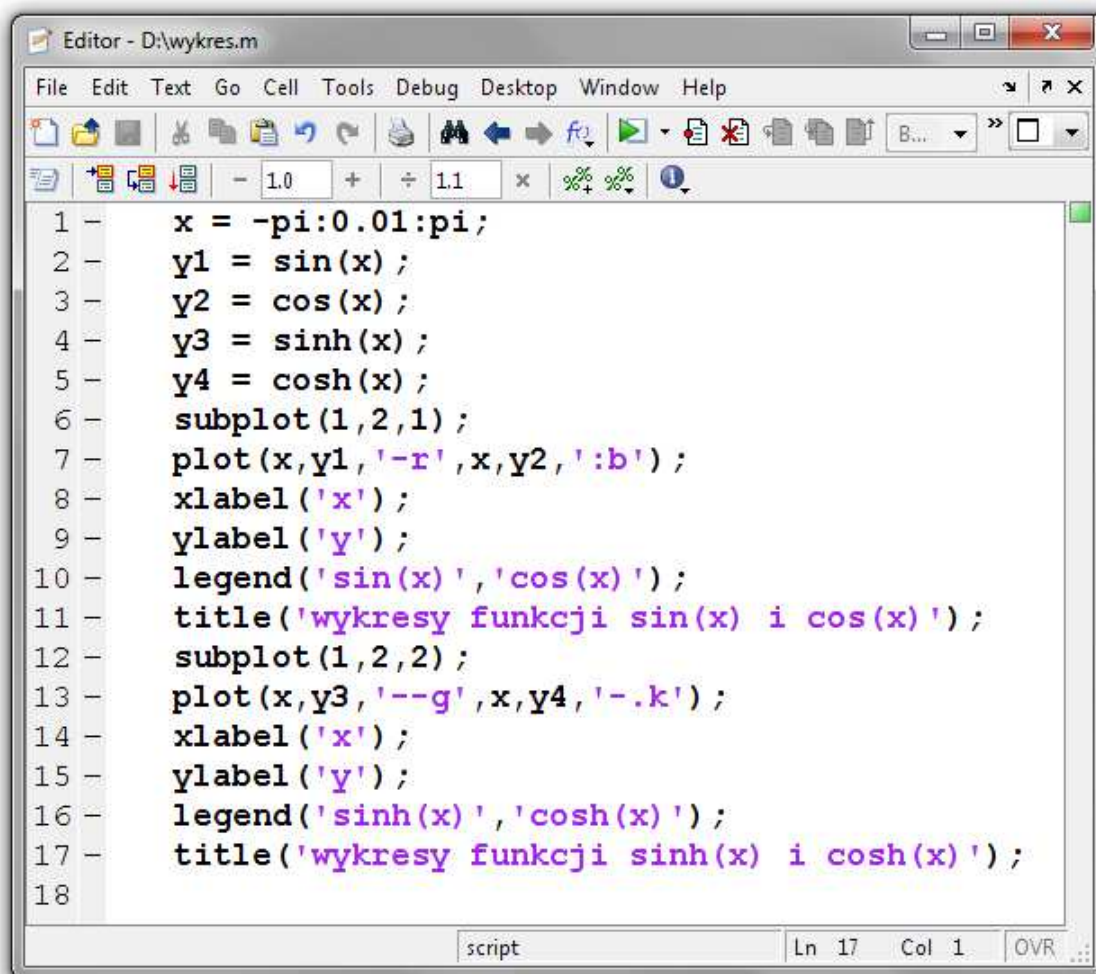
```


Rys. 6. Wykres dwuwymiarowy (2D) - funkcja `plot`

Ze względu na dużą liczbę zastosowanych poleceń oraz możliwość prostej modyfikacji wykresu wygodniej jest umieścić wszystkie instrukcje Matlaba w **skrypcie**. Skrypt jest to plik tekstowy o rozszerzeniu **.m** zawierający polecenia i instrukcje Matlaba. Skrypt można utworzyć w dowolnym edytorze zapisującym

niesformatowane pliki tekstowe. Środowisko Matlab zawiera własny edytorów m-plików wywoływany z menu **Desktop** → **Editor** (Rys. 7).


```
Editor - D:\wykres.m
File Edit Text Go Cell Tools Debug Desktop Window Help
1 - x = -pi:0.01:pi;
2 - y1 = sin(x);
3 - y2 = cos(x);
4 - y3 = sinh(x);
5 - y4 = cosh(x);
6 - subplot(1,2,1);
7 - plot(x,y1, '-r', x,y2, ':b');
8 - xlabel('x');
9 - ylabel('y');
10 - legend('sin(x)', 'cos(x)');
11 - title('wykresy funkcji sin(x) i cos(x)');
12 - subplot(1,2,2);
13 - plot(x,y3, '--g', x,y4, '-.k');
14 - xlabel('x');
15 - ylabel('y');
16 - legend('sinh(x)', 'cosh(x)');
17 - title('wykresy funkcji sinh(x) i cosh(x)');
18
script Ln 17 Col 1 OVR
```

Rys. 7. Skrypt w edytorze m-plików

Skrypt uruchamia się podając jego nazwę (bez rozszerzenia) w wierszu poleceń Matlab. Jeśli powyższy skrypt będzie zapisany pod nazwą **wykres.m**, to jego wykonanie wymaga wpisania polecenia:

```
>> wykres
```

Wykonanie skryptu jest równoważne z wpisywaniem i zatwierdzaniem kolejnych jego poleceń w wierszu poleceń (*Command Window*).

Matlab wykona skrypt jeśli będzie on znajdował się w bieżącym katalogu lub w katalogu udostępnionym poleceniem **path**. Bieżący katalog (*Current Directory*) jest to katalog, w którym zapisywane są pliki tworzone podczas pracy. Nazwa

bieżącego katalogu wyświetlana jest w górnej części głównego okna programu Matlab (Rys. 8).

Rys. 8. Okno bieżącego katalogu

Teksty wyświetlane w oknach graficznych przy zastosowaniu funkcji **xlabel**, **ylabel**, **title**, **text** i **legend** mogą być odpowiednio formatowane:

- znak następujący po `_` zostanie wyświetlony jako **indeks dolny**,
- znak następujący po `^` zostanie wyświetlony jako **indeks górny**,
- znaki występujące po `\bf` zostaną wyświetlone **czcionką pogrubioną**,
- znaki występujące po `\it` zostaną wyświetlone **czcionką pochyloną**,
- znaki alfabetu łacińskiego (i inne znaki, których nie da się wprowadzić bezpośrednio z klawiatury) można wyświetlić podając ich nazwy poprzedzone znakiem ukośnika, np. `\alpha` → α , `\beta` → β , `\infty` → ∞ .

Jeśli indeks dolny lub górny ma obejmować więcej niż jeden znak, to wszystkie te znaki należy objąć nawiasami klamrowymi, np. `x=e^{\-\omega t}` → $x=e^{-\omega t}$.

Do przygotowania danych do wykresu można zastosować funkcję **linspace**.

<code>linspace(min, max, n)</code>	generuje wektor n liczb rozłożonych równomiernie w przedziale od min do max
<code>linspace(min, max)</code>	generuje wektor 100 liczb rozłożonych równomiernie w przedziale od min do max

W poniższym przykładzie tworzony jest wektor **x** zawierający 5 równomiernie rozłożonych liczb z przedziału od $-\pi$ do π .

```
>> x = linspace(-pi, pi, 5)
x =
    -3.1416    -1.5708         0         1.5708     3.1416
```

Do narysowania wykresu dowolnej funkcji przydatne może być zastosowanie polecenia **fplot**, które przygotowuje wektory **x** i **y** dla funkcji **plot(x,y)**. **fplot** automatycznie dobiera liczbę argumentów funkcji z podanego zakresu.

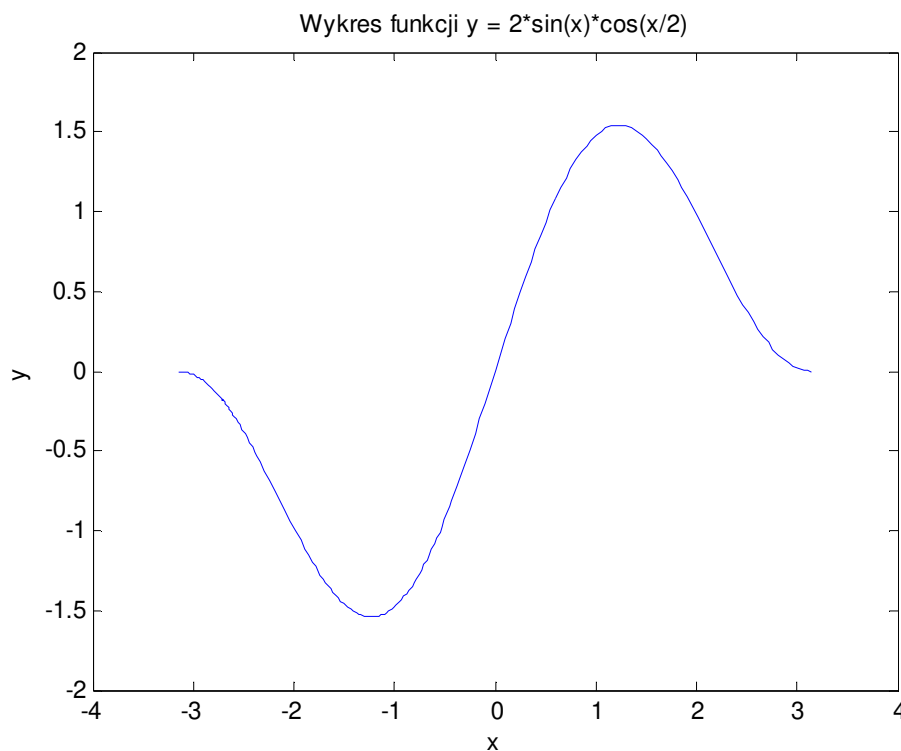
<code>fplot(fun, [x1 x2])</code>	przygotowuje wektory x i y do narysowania wykresu funkcji opisanej przez fun ; fun jest łańcuchem znaków zawierającym nazwę funkcji, zaś x1 i x2 to granice przedziału argumentów funkcji
----------------------------------	---

Wywołanie funkcji **fplot** jest następujące:

```
>> [x,y] = fplot(fun, [x1 x2])
```

Pokazuje to poniższy przykład.

```
>> [x,y]=fplot('2*sin(x)*cos(x/2)', [-pi pi]);  
>> plot(x,y);  
>> xlabel('x');  
>> ylabel('y');  
>> title('Wykres funkcji y = 2*sin(x)*cos(x/2)')
```


Rys. 9. Wykres dwuwymiarowy - dane do wykresy przygotowane funkcją **fplot**

Do wykresów w **skali logarytmicznej** służą w Matlabie oddzielne funkcje.

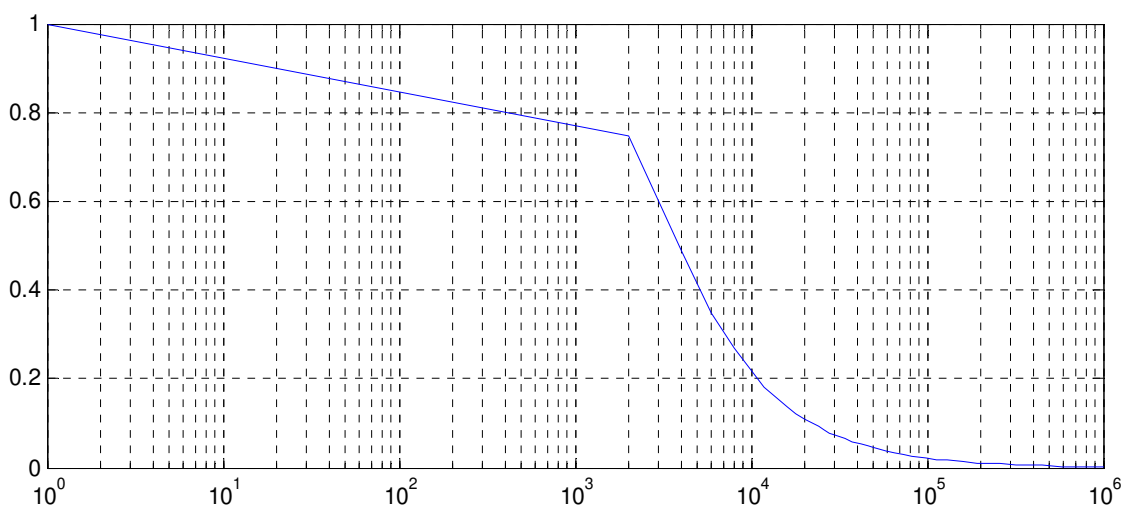
loglog(x, y, s)	rysuje wykres $y = f(x)$ przy zastosowaniu skali logarytmicznej na obu osiach, wektory x i y powinny mieć taką samą długość, s jest łańcuchem znaków opisującym wygląd linii
semilogx(x, y, s)	rysuje wykres $y = f(x)$ przy zastosowaniu skali logarytmicznej tylko na osi x
semilogy(x, y, s)	rysuje wykres $y = f(x)$ przy zastosowaniu skali logarytmicznej tylko na osi y

Dane do wykresu w skali logarytmicznej mogą być utworzone przy zastosowaniu funkcji **logspace**.

logspace(min, max, n)	generuje wektor n liczb rozłożonych równomiernie w przedziale od min do max
------------------------------	---

W poniższym przykładzie zastosowano skalę logarytmiczną tylko na osi x .

```
>> [x,y] = fplot('1/sqrt(1+2e-7*x^2)', [1, 1e6]);  
>> semilogx(x, y)  
>> grid on
```


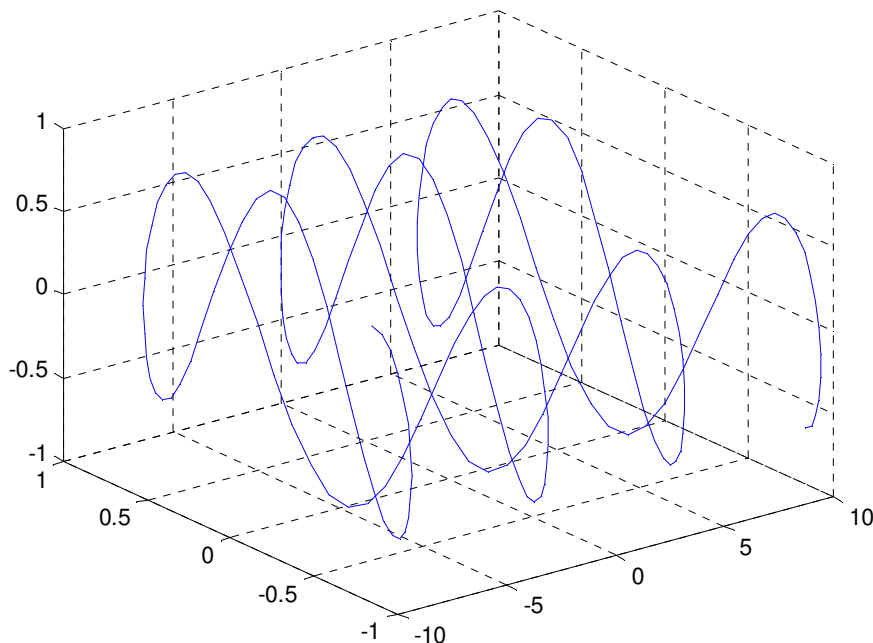
Rys. 10. Wykres dwuwymiarowy ze skalą logarytmiczną na osi x

2.3. Grafika trójwymiarowa (3D)

Narysowanie wykresu funkcji trzech zmiennych (krzywej) umożliwia funkcja **plot3**.

plot3(x,y,z,s)	rysuje wykres funkcji trzech zmiennych; x, y, z - wektory o jednakowej długości określające współrzędne punktów, s - łańcuch znaków opisujący wygląd linii
-----------------------	--

```
>> x = [-10:0.1:10];  
>> y = cos(x);  
>> z = sin(3*x) .* cos(y);  
>> plot3(x,y,z)  
>> grid on
```


Rys. 11. Wykres funkcji trzech zmiennych

Narysowanie **wykresu powierzchniowego** (czyli wykresu $z = f(x,y)$) jest nieco bardziej skomplikowane. Pierwszym krokiem jest wygenerowanie specjalnej siatki na płaszczyźnie **XY** w węzłach której określone będą wartości funkcji w osi **z**. Służy do tego funkcja **meshgrid** o składni:

```
[x,y] = meshgrid(X,Y)
```

gdzie: **X, Y** - wektory zawierające wartości w punktach ograniczających płaszczyznę **XY**, **x, y** - macierze określające współrzędne, dla których będą liczone wartości **z**.

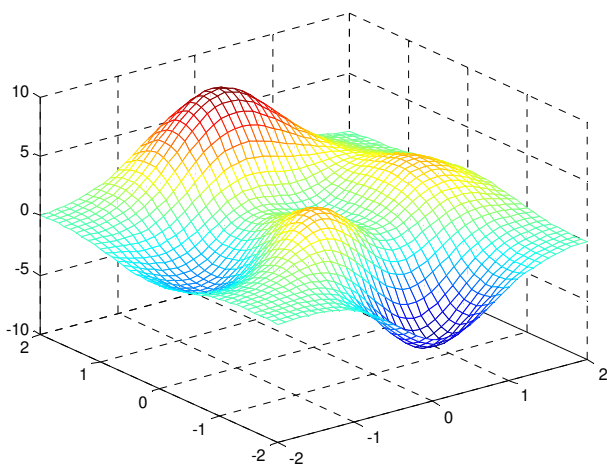
Po przygotowaniu siatki opisanej macierzami $\mathbf{x}$ i $\mathbf{y}$ należy obliczyć wartości macierzy $\mathbf{z}$. Do narysowania wykresu powierzchniowego można wykorzystać jedną z przedstawionych poniżej funkcji. Powstały wykres składa się z czworokątów, których wierzchołki leżą w punktach o współrzędnych opisanych macierzami $\mathbf{x}$, $\mathbf{y}$, $\mathbf{z}$.

mesh (x, y, z, c)	rysuje powierzchnię w postaci kolorowej siatki o polach wypełnionych kolorem tła, elementy macierzy $\mathbf{c}$ określają kolory linii poszczególnych pól
mesh (x, y, z)	rysuje powierzchnię przy $\mathbf{c} = \mathbf{z}$
mesh (z, c)	rysuje wykres wartości elementów macierzy $\mathbf{z}$ przyjmując na osiach $\mathbf{x}$ i $\mathbf{y}$ kolejne liczby całkowite począwszy od 1
mesh (z)	rysuje wykres wartości elementów macierzy $\mathbf{z}$ przyjmując na osiach $\mathbf{x}$ i $\mathbf{y}$ kolejne liczby całkowite począwszy od 1 oraz przyjmując $\mathbf{c} = \mathbf{z}$
meshc (x, y, z, c)	działa jak mesh , ale dodatkowo umieszcza pod siatką wykres poziomicowy
meshz (x, y, z, c)	działa jak mesh , ale dodatkowo rysuje w dół od krawędzi wykresu dodatkowe linie określające płaszczyzny odniesienia
surf (x, y, z, c)	rysuje różnokolorową powierzchnię
surf (x, y, z)	rysuje różnokolorową powierzchnię przyjmując $\mathbf{c} = \mathbf{z}$
surf (z, c)	rysuje różnokolorową powierzchnię dla wartości elementów macierzy $\mathbf{z}$ przyjmując na osiach $\mathbf{x}$ i $\mathbf{y}$ kolejne liczby całkowite począwszy od 1
surf (z)	rysuje różnokolorową powierzchnię dla wartości elementów macierzy $\mathbf{z}$ przyjmując na osiach $\mathbf{x}$ i $\mathbf{y}$ kolejne liczby całkowite począwszy od 1 oraz przyjmując $\mathbf{c} = \mathbf{z}$
surfc (x, y, z, c)	działa jak surf , ale dodatkowo umieszcza pod różnokolorową powierzchnią wykres poziomicowy
surfl (x, y, z, c)	rysuje powierzchnię z uwzględnieniem odbić światła
contour (x, y, z)	rysuje wykres konturowy (poziomicowy)

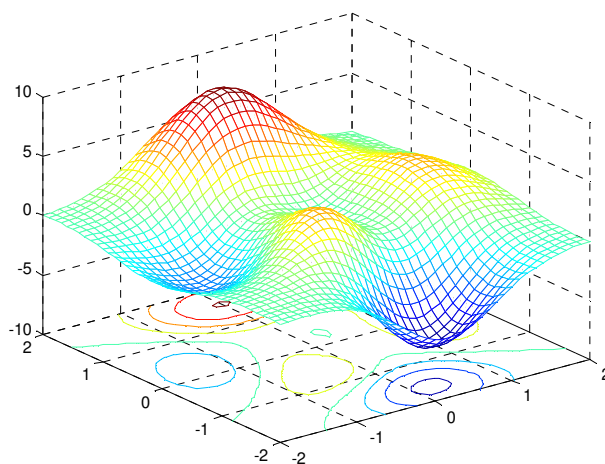
contour (z)	rysuje wykres konturowy (poziomicowy) wartości elementów macierzy z przyjmując na osiach x i y kolejne liczby całkowite począwszy od 1
contour (z, n)	rysuje wykres konturowy (poziomicowy) wartości elementów macierzy z stosując n linii poziomic
contourf (z)	działa jak contour , ale obszar pomiędzy poziomiami jest wypełniony kolorem zależnym od wartości w macierzy z

Poniżej przedstawiono przykłady różnych typów wykresów powierzchniowych.

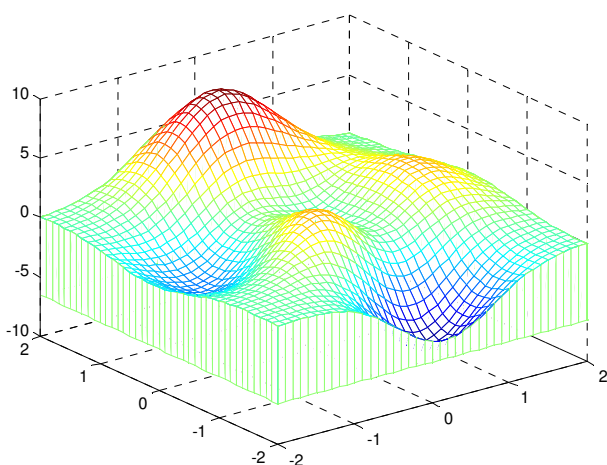
```
>> [x,y] = meshgrid(-2:0.1:2,-2:0.1:2);
>> z = peaks(x,y);
```


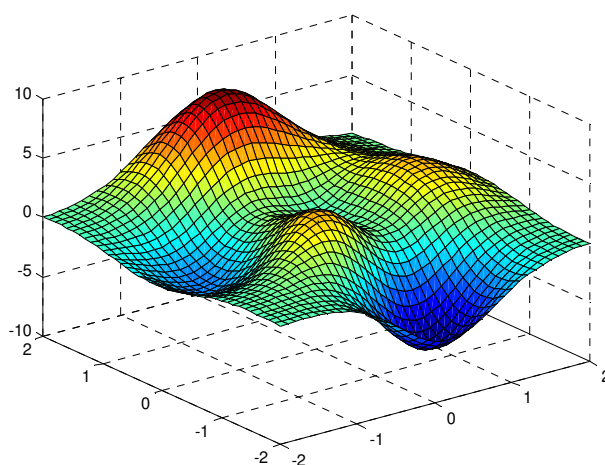
```
>> mesh(x,y,z)
```



```
>> meshc(x,y,z)
```

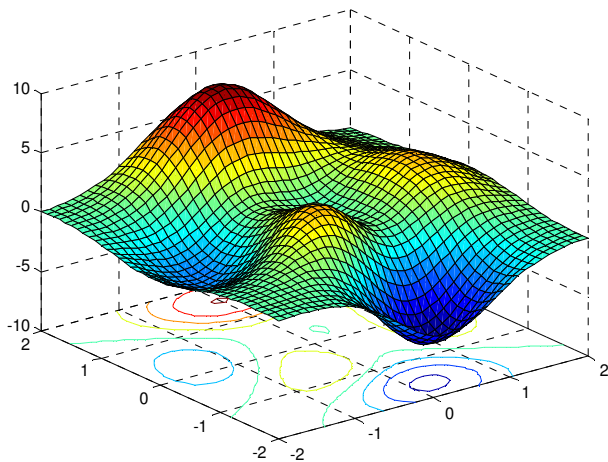


```
<< meshz(x,y,z)
```

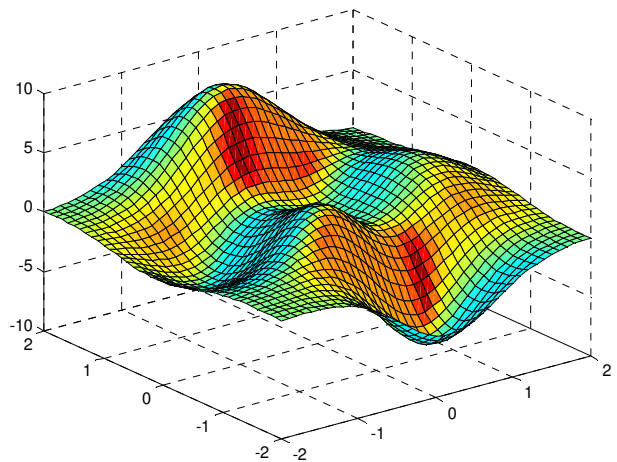


```
<< surf(x,y,z)
```


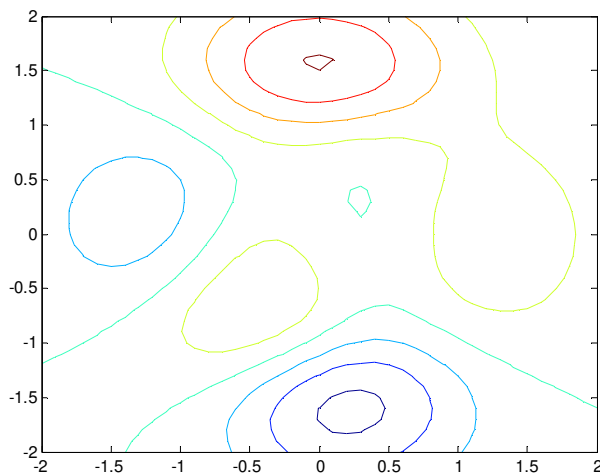

`<< surfc(x,y,z)`

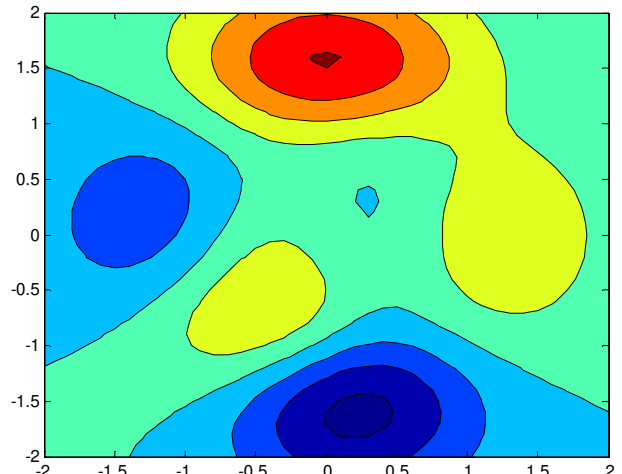

`<< surf1(x,y,z)`

Rys. 12. Różne typy wykresów powierzchniowych

`<< contour(x,y,z)`

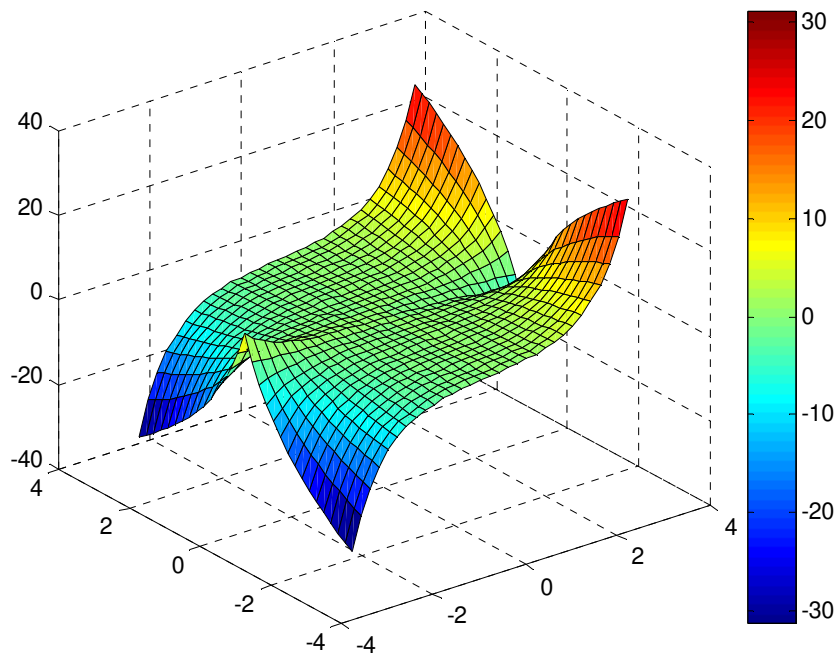

`<< contourf(x,y,z)`

Rys. 13. Różne typy wykresów konturowych

Do wykresu można dodać skalę kolorów poprzez wywołanie polecenia **colorbar**.

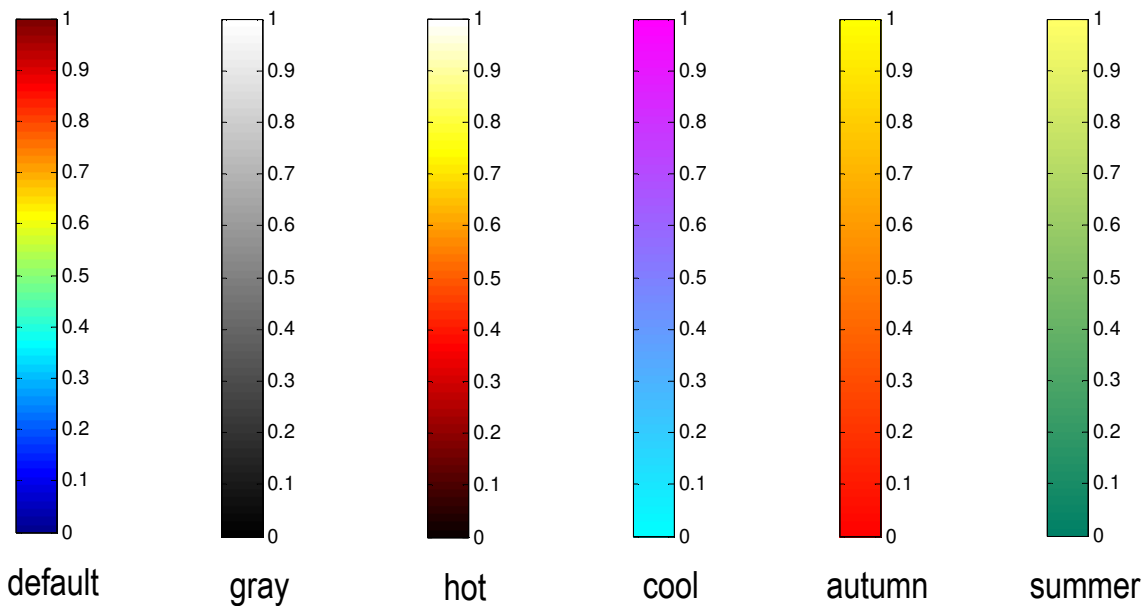
```
>> [x,y] = meshgrid(-3:0.2:3,-3:0.2:3);
>> z = sinh(x) .* cosh(x/2) .* log(abs(y)+0.75);
>> surf(x,y,z);
>> colorbar
```


Rys. 14. Wykres powierzchniowy ze skalą kolorów

Kolory na wykresie można zmodyfikować poprzez zmianę **mapy kolorów**. Mapa kolorów jest macierzą trójkolumnową, której elementami są liczby z zakresu 0-1. Kolumny odpowiadają intensywności każdego z trzech podstawowych kolorów RGB: czerwonego, zielonego i niebieskiego. Aktualną mapę kolorów zmienia polecenie **colormap(m)**, gdzie **m** jest nową mapą. W Matlabie zdefiniowane są następujące mapy:

- **gray** - mapa odcieni szarości,
- **hot** - kolory ciepłe (od czarnego przez czerwony, pomarańczowy, żółty do białego),
- **cool** - kolory zimne (od turkusowego do karmazynowego),
- **autumn** - kolory od czerwonego przez pomarańczowy do żółtego,
- **summer** - odcienie żółtego i zielonego.

Rys. 15. Wybrane mapy kolorów

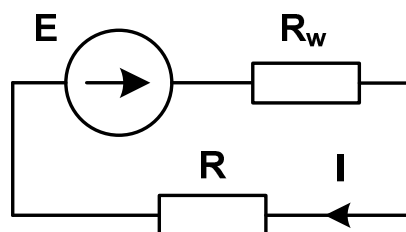
Domyślną mapę kolorów przywraca polecenie:

```
>> colormap('default')
```

3. Przebieg ćwiczenia

Wykonaj podane poniżej zadania.

1. Odbiornik R jest zasilany ze źródła napięcia stałego E o rezystancji wewnętrznej R_w . Narysuj zależność mocy P wydzielanej na odbiorniku od wartości jego rezystancji R . Na podstawie wykresu określ dla jakiej wartości rezystancji R następuje dopasowanie odbiornika do źródła. Przyjmij: $R_w = 100 \Omega$, $E = 10 \text{ V}$, $R \in \langle 0, 250 \rangle$. Opisz osie wykresu, dodaj legendę i tytuł, włącz wyświetlanie pomocniczej siatki.

2. Napisz skrypt wyświetlający na jednym wykresie przebiegi trzech funkcji:

- $\cos(x)$ - kolor czerwony, linia kropkowana,
- $\cos^2(x)$ - kolor niebieski, linia ciągła,
- $\cos^3(x)$ - kolor zielony, linia kreskowana,

w przedziale $\langle 0, 2\pi \rangle$. Opisz osie wykresu, dodaj legendę i tytuł, włącz wyświetlanie pomocniczej siatki.

3. Napisz skrypt wyświetlający w jednym, podzielonym, oknie graficznym dwa wykresy funkcji $y = \cos(10 \cdot e^x)$ w przedziale $\langle -2, 2 \rangle$. Wykresy umieść jeden pod drugim. Do przygotowania danych do wykonania pierwszego wykresu zastosuj funkcję **fplot**, natomiast do drugiego - **100** równomiernie rozłożonych punktów w podanym przedziale. Oba wykresy narysuj funkcją **plot**. Opisz osie wykresów, dodaj legendę i tytuły.

fplot, plot
100 pkt, plot

Opisz różnice pomiędzy wykresami. Podaj z czego one wynikają (sprawdź ile punktów wygenerowała funkcja **fplot**, dodaj do wykresów wyświetlanie punktów)?

4. Napisz skrypt wyświetlający w jednym, podzielonym, oknie graficznym cztery wykresy funkcji (dwa w wierszu i dwa w kolumnie) $z = \sin(x) \cdot \cos(y)$ dla $x, y \in \langle -\pi, 2\pi \rangle$ z krokiem **0,3**. Do narysowania wykresów zastosuj funkcje: **mesh**, **meshc**, **surf**, **surfc**. Dodaj opisy do wykresów.

4. Literatura

[1] Mrozek B., Mrozek Z.: MATLAB i Simulink. Poradnik użytkownika. Wydanie IV. Helion, Gliwice, 2018.

[2] Stachurski M. Treichel W.: Matlab dla studentów. Ćwiczenia, zadania, rozwiązania. Witkom, Warszawa, 2009.

- [3] Pratap R.: MATLAB dla naukowców i inżynierów. Wydanie 2. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2015.
- [4] Brzóska J., Dorobczyński L.: Matlab: środowisko obliczeń naukowo-technicznych. „Mikom”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 2008.
- [5] Kamińska A., Pańczyk B.: Ćwiczenia z Matlab. Przykłady i zadania. Wydawnictwo MIKOM, Warszawa, 2002.
- [6] Sobierajski M., Łabuzek M.: Programowanie w Matlabie dla elektryków. Oficyna Wydawnicza Politechniki Wrocławskiej, Wrocław, 2005.
- [7] Dyka E., Markiewicz P., Sikora R.: Modelowanie w elektrotechnice z wykorzystaniem środowiska MATLAB. Wydawnictwa Politechniki Łódzkiej, Łódź, 2006.
- [8] Sradomski W.: Matlab. Praktyczny podręcznik modelowania. Helion, Gliwice, 2015.
- [9] Czajka M.: MATLAB. Ćwiczenia. Helion, Gliwice, 2005.

5. Pytania kontrolne

1. Omów sposób tworzenia w Matlabie wykresów funkcji dwu zmiennych.
2. Omów sposób tworzenia w Matlabie wykresów funkcji trzech zmiennych.
3. Omów sposób tworzenia w Matlabie wykresów powierzchniowych.

6. Wymagania BHP

Warunkiem przystąpienia do praktycznej realizacji ćwiczenia jest zapoznanie się z instrukcją BHP i instrukcją przeciwpożarową oraz przestrzeganie zasad w nich zawartych.

W trakcie zajęć laboratoryjnych należy przestrzegać następujących zasad.

- Sprawdzić, czy urządzenia dostępne na stanowisku laboratoryjnym są w stanie kompletnym, nie wskazującym na fizyczne uszkodzenie.

- Jeżeli istnieje taka możliwość, należy dostosować warunki stanowiska do własnych potrzeb, ze względu na ergonomię. Monitor komputera ustawić w sposób zapewniający stałą i wygodną obserwację dla wszystkich członków zespołu.
- Sprawdzić prawidłowość połączeń urządzeń.
- Załączenie komputera może nastąpić po wyrażeniu zgody przez prowadzącego.
- W trakcie pracy z komputerem zabronione jest spożywanie posiłków i picie napojów.
- W przypadku zakończenia pracy należy zakończyć sesję przez wydanie polecenia wylogowania. Zamknięcie systemu operacyjnego może się odbywać tylko na wyraźne polecenie prowadzącego.
- Zabronione jest dokonywanie jakichkolwiek przełączeń oraz wymiana elementów składowych stanowiska.
- Zabroniona jest zmiana konfiguracji komputera, w tym systemu operacyjnego i programów użytkowych, która nie wynika z programu zajęć i nie jest wykonywana w porozumieniu z prowadzącym zajęcia.
- W przypadku zaniku napięcia zasilającego należy niezwłocznie wyłączyć wszystkie urządzenia.
- Stwierdzone wszelkie braki w wyposażeniu stanowiska oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu sprzętu należy przekazywać prowadzącemu zajęcia.
- Zabrania się samodzielnego włączania, manipulowania i korzystania z urządzeń nie należących do danego ćwiczenia.
- W przypadku wystąpienia porażenia prądem elektrycznym należy niezwłocznie wyłączyć zasilanie stanowiska. Przed odłączeniem napięcia nie dotykać porażonego.